

ÅRSMELDING

2019

likestillingssenteret

KUIN

innsikt for endring

INNSIKT FOR ENDRING

KUN jobber for likestilling og mot diskriminering på grunnlag av kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, alder og livssyn.

KUN driftes av Kvinneuniversitetet Nord, en ideell stiftelse som ble etablert i 1991. Stiftelsen ledes av et styre på syv medlemmer og skal lede stiftelsen i henhold til vedtektene og stiftelsesloven. Styret er rekruttert fra ulike organisasjoner og fagmiljøer.

KUN har hovedkontor i Steigen og avdelingskontor i Steinkjer. I 2019 flyttet vi inn i nye lokaler i Innovasjonscampus Steinkjer.

KUN har grunnfinansiering over statsbudsjettet og inntekter gjennom prosjekter og aktiviteter finansiert av statlige myndigheter, fylkeskommuner, kommuner og næringsliv.

Vårt samfunnsoppdrag er å være en nasjonal, regional og lokal drivkraft for likestilling ved å;

- Drive langsiktig og bærekraftig pådriver- og utviklingsarbeid for likestilling
- Være kunnskaps- og kompetansesentre på likestilling
- Bidra til et solid erfaringsbasert kunnskapsgrunnlag for likestilling som virkemiddel i regional utvikling
- Være synlig i norsk offentlighet

– et mer likestilt samfunn med like rettigheter og muligheter for alle!

- Delta i internasjonalt arbeid for å fremme likestilling
- Bruke ulike metoder, forskning og statistikk for å forbedre likestillingssituasjonen og skape mer mangfold. KUN er en brobygger mellom forsknings- og praksisfeltet

Prioriterte områder er oppvekst, livsløp og aldring, arbeidsliv, vold, likeverdige offentlige tjenester, samfunnsutvikling og deltakelse og helse.

I henhold til tilskuddsbrev fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) for 2019 har KUN bidratt til å øke kunnskapen i kommunene om FN – konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), bidratt på innspillkonferanse til handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion og bidratt til implementering av nettressurs på lhbtq området til kommuner.

KUN har høy aktivitet og god kvalitet i arbeidet. Årsmeldinga for 2019 viser bredden av KUN sin virksomhet, både i arbeidet våre meget kompetente ansatte har utført, men også i form av et godt nettverk med våre samarbeidspartnere.

Nordfold, februar 2020

Mari Wattum
Daglig leder

SAMMENDRAG

Likestilling er en grunnleggende verdi og et virkemiddel for å bidra til et bedre samfunn

For å få dette til må vi ha kunnskap om likestillingsutfordringene og sette i gang tiltak basert på denne kunnskapen.

Arbeid for likestilling er et langsiktig og målrettet arbeid som går på tvers av faggrenser og med ulike aktører.

Vi ser resultat og effekt av vårt arbeid ved at vi leverer den kunnskapen og aktiviteten som er etterspurt og som deltakere, samarbeidspartnere og oppdragsgivere opplever som nyttige. Effekten ser vi på lang sikt i kunnskaps-, atferds- eller holdningsendringer på individnivå, hos kommuner, sektormyndigheter og privat næringsliv.

KUN setter likestilling på dagsorden lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

KUN bidrar til å gi kunnskap på områder der det er identifisert likestillingsutfordringer. Slik kunnskap gjør at politikere, tjenesteutøvere og planleggere lettere kan forstå hvor og på hvilken måte de skal fremme og implementere likestilling.

KUN bidrar til likeverdige tjenester ved å gjennomføre kompetanseheving for tjenesteutøvere og planleggere.

En sentral strategi i likestillingspolitikken for alle diskrimineringsgrunnlag er å integrere likestillingsperspektivet i all politikkutforming både på sentralt, regionalt og lokalt nivå. Denne strategien forutsetter at likestilling er nedfelt i internasjonale konvensjoner, nasjonale lover, forskrifter og overordnede planer. Dette er sentrale myndigheters ansvar.

Forskning viser at for faktisk å få likestillingsperspektivet inn i planlegging og tjenesteutøving er det helt nødvendig med tiltak som bidrar til dette. Vi ser på vårt arbeid med likestilling og vår brede kompetanse for å gjennomføre tiltak på ulike nivå som en nødvendig innsats for å få strategien til å fungere både regionalt og nasjonalt.

KUN arbeider systematisk og langsiktig for å løfte frem likestillingspolitiske spørsmål i et bærekraftsperspektiv og bidrar til økt kunnskap, debatt og holdningsendring.

Tiltakene vi har gjennomført i 2019 er målrettede, utfra dialog med departement og direktorat, og gjennomført på oppdrag fra

mange forskjellige oppdragsgivere. Arbeidet samsvarer med satsingsområder det er bred politisk enighet om, og hvor vi har vår kjernekompetanse. Noen av tiltakene er egeninitierte og basert på erfaringer der vi ser det er behov for innsats. Målet er økt kunnskap, bevissthet og praksisendring der det er nødvendig.

Vår erfaring er at vi møter merkbart større interesse der det er en eller flere ildsjeler som ser at likestillingsarbeid er nyttig, der det er godt forankret hos ledere, der det «står dårlig til» vist gjennom statistikk eller andre indikatorer har vist at det «står dårlig til» eller der det er tydelige krav i lovverket. Den generelle formuleringen som er i diskrimineringslovverket gir ikke automatisk aktivitet, men den er et viktig grunnlag for at vi kan ta kontakt med alle.

KUN er en effektiv organisasjon med et solid fagteam som har bred kompetanse og lang erfaring.

Dette, sammen med utvikling av ny kunnskap, gir gode synergier for å sette i verk nye tiltak. KUN har, etter snart 30 års virksomhet, opparbeidet et bredt nettverk av samarbeidspartnere både regionalt, nasjonalt og internasjonalt blant statlige institusjoner, fylkeskommuner, kommuner, organisasjoner og private virksomheter. Dette nettverket bidrar til kunnskap om strategiske innsatsområder som er viktig for vårt arbeid i dag og fremover. Nettverket er også med på å sikre høy kvalitet i vårt arbeid.

INFORMASJONS- & PÅDRIVERARBEID

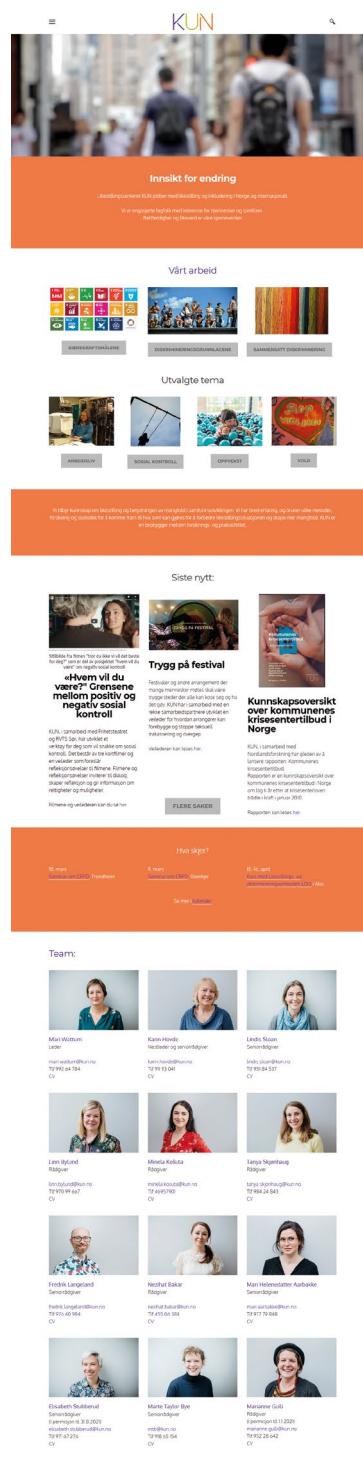
KUN er en synlig og profilert aktør for likestilling nasjonalt og regionalt, og gjør kunnskap om likestillingsarbeid tilgjengelig gjennom aktivt samarbeid med relevante aktører, deltagelse på viktige arenaer, oppslag i pressen, kronikker, sosiale medier, innlegg på kurs, seminarer og møter.

KUN drifter egen nettside med informasjon om aktiviteter.

Gjennom informasjons- og pådriverarbeidet er KUN med på å styrke kompetansen og øke bevisstheten om likestilling og verdien av å arbeide med likestilling og mangfold på individnivå, hos kommuner, sektormyndigheter og privat næringsliv. KUN ønsker å styrke dette arbeidet og har i 2019 lyst ut stilling som kommunikasjonsmedarbeider som vil trå i kraft fra 2020.

Vårt fagmiljø har tverrfaglig teoretisk kunnskap, lang praktisk erfaring og bidrar i likestillingsarbeidet med et bredt samfunnsperspektiv. Det er viktig at KUN til enhver tid har oppdatert kunnskap om likestilling. Dette skjer ved deltagelse på kurs, seminarer, konferanser og interne fagdager. Dette krever også tilstedeværelse og oppbygging av nettverk med forskningsmiljøer, politiske miljøer, organisasjoner ol.

KUN deltar i internasjonale erfaringsutvekslinger og samarbeide der det er aktuelt.

1.1

SAMARBEID MED ANDRE AKTØRER

Et godt samarbeid med andre aktører krever tilstedeværelse og oppbygging av nettverk med forskningsmiljøer, politiske miljøer og organisasjoner.

Av samarbeidspartnere vil vi spesielt nevne Likestillingssenteret, Senter for likestilling i Agder og Reform.

KUN har også et bredt nettverk av andre samarbeidspartnere som er viktige for gjennomføring av vårt arbeid; LDO, forskningsmiljøer, LO, NHO, KS, RVTS, FFO, (MHU), Rosa kompetanse, Skeiv verden, Røde Kors og Sanitetskvinnene for å nevne noen. Dette nettverket bruker vi også for videre utvikling av kunnskap og informasjons- og pådriverarbeid.

LIKESTILLINGS-
SENTERET

UiA
Senter for
likestilling

reform
RESSURSENTER FOR MENN

Likestillings-
og diskrimineringsombudet

LO Norge

skei
erden
Queer World

NHO

RVTS

Røde Kors

MENTAL
HELSE
UNGDOM

Norske Kvinners
Sanitetsforening

1.2

DELTAGELSE PÅ VIKTIGE ARENAER

KUN skal til enhver tid ha oppdatert kunnskap om likestilling. Dette skjer ved deltagelse på kurs, seminarer, konferanser og interne fagdager. Dette er også viktig for formidling og nettverksbygging.

KUN drifter egen nettside med informasjon om aktiviteter.

Gjennom informasjons- og pådriverarbeidet er KUN med på å styrke kompetansen og øke bevisstheten om likestilling og verdien av å arbeide med likestilling og mangfold på individnivå, hos kommuner, sektormyndigheter og privat næringsliv. KUN ønsker å styrke dette arbeidet og har i 2019 lyst ut stilling som kommunikasjonsmedarbeider som vil trå i kraft fra 2020.

Vårt fagmiljø har tverrfaglig teoretisk kunnskap, lang praktisk erfaring og bidrar i likestillingsarbeidet med et bredt samfunnsperspektiv. Det er viktig at KUN til enhver tid har oppdatert kunnskap om likestilling. Dette skjer ved deltagelse på kurs, seminarer, konferanser og interne fagdager. Dette krever også tilstedeværelse og oppbygging av nettverk med forskningsmiljøer, politiske miljøer og organisasjoner.

KUN deltar i internasjonale erfaringsutvekslinger og samarbeider der det er aktuelt.

TEMA	HVOR	NÅR
Koordineringsmøte i prosjektet Trygg – Tysfjord	Bodø	10. januar
Lansering av rapporten «Alene og skeiv»	Oslo – Bufdir	23. januar
Lansering av rapporten «Only gay in the Village»	Oslo	7. februar
Integreringskonferansen	Gardemoen	13. februar
Integrering og tilflytting – fagdag	Fauske	2. april
Nettverkskonferansen 2019 – Kif komiteen	Tromsø	2. – 3. april
Samisk kulturforståelse – kurs	Tysfjord	7. mai
IDAHOT+ Forum 2019 – konferanse	Oslo	13. mai
Forebygge vold i nære relasjoner – nasjonal konferanse	Oslo	21. mai
Menneskehandel – fagkonferanse	Tromsø	22. – 23. mai
Presentasjon av rapporten «Likestillingsutfordringer i barn og unges skjermbruk» – #Ungidag – utvalget	Oslo	17. juni
Arendalsuka	Arendal	13. – 14. september
Den 3. europeiske konferansen om vold i nære relasjoner	Oslo	2.–4. september
Forebygging og håndtering av seksuell trakassering – kurs	Bodø	10. september
Matchmaking Active Citizens Fund	Vilnius, Litauen	23. oktober
Samarbeid i straffesakssporet – dilemmaer i ivaretagelsen av ofre for menneskehandel – seminar	Oslo	24.– 25. oktober
Etablering av regionalt tverretattlig nettverk for arbeidet med menneskehandel i Salten – oppstartmøte	Bodø	28. oktober
Kjønnsdelte yrkesvalg – konferanse	Trondheim	14. november
IMDis erfaringsseminar	Oslo	19. november
Helsefremmende og forbyggende arbeid til eldre	Oslo	28. – 29. november
Kvinnekonvensjonen fyller 40 år – seminar	Oslo	18. desember

1.3

MEDIA & NETTSIDE

KUN bruker media og sosiale medier som

Facebook facebook.com/KUNlikestilling

og Instagram [@KUNlikestilling](https://www.instagram.com/KUNlikestilling)

aktivt i informasjons- og pådriverarbeidet.

KUN har 2450 følgere på Facebook.

I tillegg til drift av hjemmesiden www.kun.no gir vi ut elektronisk nyhetsbrev en gang i måneden. Alle medieoppslagene er tilgjengelig på KUN sin hjemmeside.

TITTEL	HVOR	NÅR
Skeive minoritetsgutter betaler en høy pris for å være seg selv – artikkel basert på rapporten «Levekår blant skeive med innvandrerbakgrunn i Norge» – artikkel	Aftenposten	16. februar
Står sammen i kampen mot religiøs undertrykkelse av barn – intervju	www.fritanke.no	15. februar
KUN- en betydelig kompetansebedrift – reportasje	Lokalavisa Nord-Salten	8. mars
Kvinner blir glemt – kronikk	Avisa Nordland	8. mars
Levekårsrapport om skeive innvandrere anbefaler at helsetjenestene bidrar til åpenhet – artikkel	www.napha.no	25. april
Å få jobb er hardt arbeid for flyktninger i distriktene – reportasje	www.natioenen.no	26. april
Når vi sier rasisme og homofobi, hvorfor hører du bare homofobi? – kronikk	www.nordnorskdebatt.no	4. juni
Trygg på festival skal motvirke seksuell trakassering – artikkel	Trønder-Avisa	14. juni
Doavis for ungdom! – artikkel	www.sanitetskvinnene.no	1. august
Bedre helsetjenester for unge skeive! – kronikk	Trønder-Avisa	25. september
«Mannegruppa Ottar – et identitetspolitisk prosjekt for norske menn»? – artikkel	Avisa Nordland	20. november
Kjønn og skjermbruk – kronikk	Dagsavisen	16. desember

INNLEGG, KURS, SEMINAR, FAGDAGER OG KONFERANSER

I tillegg til å arrangere konferanser, fagdager og seminarer, så holder de ansatte ulike presentasjoner, foredrag og deltar i debatt.

I 2019 har vi hatt 43 aktiviteter som samlet har nådd ut til ca.1750 deltakere direkte. Disse deltakerne har skaffet seg kompetanse på ulike tema og resultatet av det er økt kompetanse i mange kommuner, organisasjoner og bedrifter.

Under følger en kronologisk oversikt over aktivitetene.

TEMA	HVOR	NÅR
HMX-kurs mot seksuell trakassering – Parat NTNU	Trondheim	24. januar
«Å elske en bonde» – foredrag	Skjettlein vgs	4. februar
HMX-kurs mot seksuell trakassering – Cermaq Norway AS	Nordfold	12. februar
«Flere generasjoner på gården? Smarte trekk og lure feller» – foredrag	Hell	2. mars
8.mars – appell	Levanger	8. mars
«Menneskehandel –vår tids slaveri» – medarrangør 8.mars	Steinkjer	8. mars
Den eneste skeive i Sapmi – fagdag	Snåsa	12. mars
HMX-kurs mot seksuell trakassering, Studentombudskonferansen	Trondheim	28. mars
Sosial kontroll – foredrag Redd Barnas rettighetsfrokost	Tromsø	28. mai
Likestilling i barnehager – kurs	Tromsø	4. juni
Sosial kontroll – foredrag og workshop ByLab	Bodø	6. juni
Likestilling i skogbruket –foredrag	Jönköping, Sverige	28. – 30. juni
Hvordan bekjempe hatyringer og hatkriminalitet mot lhbt-personer –foredrag	Arendal	13. august
Kjønn – og seksualitetsmangfold – fagdag	Kristiansand	21. august
Kjønn – og seksualitetsmangfold – fagdag	Ålesund	27. august
Vold mot barn – temamøte	Kvam	2. september
HMX-kurs mot seksuell trakassering – Universitetet i Tromsø	Tromsø	9. september
Alene og skeiv. Skeive enslige mindreårige asylsøkere på omsorgssentre og mottak – foredrag	Trondheim	11. september
Vold i nære relasjoner – fagdag	Høylandet	19. september
Kvinner, innvandrerbakgrunn og helse – seminar under forskningsdagene	Steinkjer	21. september

TEMA	HVOR	NÅR
«Hvem vil du være?» - foredrag om sosial kontroll	Bergen	24. september
Vold i nære relasjoner - temamøte	Brekstad	24. september
Eldres dag - foredrag	Steinkjer	1. oktober
Vold mot eldre - temamøte Løkken, Meldal og Rindal pensjonistforeninger	Løkken	15. oktober
Kjønn - og seksualitetsmangfold - fagdag	Hamar	18. oktober
Sosial kontroll - panelsamtale på Venstres landskonferanse	Fornebu	26. oktober
Kjønn - og seksualitetsmangfold - fagdag	Horten	31. oktober
Istanbulkonvensjonen og forskningsprogrammet vold i nære relasjoner - konferanse	Oslo	1. november
Vold mot eldre - temamøte	Fosen	12. november
Kjønn - og seksualitetsmangfold - fagdag	Tromsø	13. november
Vold mot eldre - temamøte	Malm	14. november
Vold mot eldre - temamøte	Inderøy	18. november
Den internasjonale mannsdagen - seminar	Bodø	19. november
Vold mot eldre - temamøte	Osen	20. november
Vold mot eldre - temamøte	Hovin	21. november
Vold mot eldre - temamøte	Grong	25. november
HMX-kurs mot seksuell trakassering - Trøndelag fylkeskommune	Trondheim	26. november
Kjønn - og seksualitetsmangfold - fagdag	Bergen	28. november
Om CRPD for Norges Handikapforbund - innlegg	Trondheim	3. desember
Negativ sosial kontroll - foredrag	Svolvær	5. desember
«Hvem vil du være?» - foredrag om sosial kontroll	Larvik	11. - 12. desember

KUNNSKAPSUTVIKLING OM KJØNN, LIKE-STILLING OG LIKESTILLINGSINTEGRERING

Bærekraftperspektivet utgjør en grunnpilar i KUN sitt arbeid for et mer likestilt samfunn.

Likestilling er en del av FNs bærekraftsmål, og et sentralt virkemiddel for å skape et bærekraftig samfunn: likestilling mellom kjønnene er definert som et eget mål (nummer 5), men også målet om å utrydde fattigdom (nummer 1) og mindre ulikhet (nummer 10), er relevante i et bredt likestillingsperspektiv. Et fokus på likestilling er også en forutsetning for å nå for eksempel målene om god helse og god utdanning (nummer 3 og 4).

I et bærekraftperspektiv er likestilling et mål i seg selv, men også et verktøy som kan bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. KUN arbeider målrettet med å påvirke kommuner, offentlige myndigheter og næringslivet til å arbeide for likestilling på alle grunnlag, både som arbeidsgiver, tjenesteyter og planlegger. I de pågående prosessene i kommunene, når det gjelder å implementere bærekraftsmålene, skal KUN være en pådriver for at nettopp likestilling løftes frem.

KUN jobber for å fremme økt likestilling i samfunnet, med alle diskrimineringsgrunnlag. Det er viktig å ha fokus på at diskriminering kan foregå gjennom forskjellsbehandling på bakgrunn av de ulike grunnlagene, eller i kombinasjon av ulike grunnlag, i form av sammensatt diskriminering. Måtene de ulike diskrimineringsgrunnlagene samvirker på, er det vi kaller interseksjonalitet.

KUN bidrar til utvikling av kunnskap om kjønn og interseksjonalitet, likestilling, betydningen av likestillingsarbeid og integrering av likestillingsperspektiv i offentlig og i privat sektor.

Dette gjøres gjennom å gi tilbud om kurs/seminar/rådgivning til kommuner, fylker, organisasjoner og private aktører i praktisk likestillingsarbeid. KUN arbeider for like muligheter og likeverdige tjenester for alle. Likeverdige tjenester handler om å ta hensyn til at folk er ulike og tilrettelegg tjenester for den enkelte og for ulike grupper.

Offentlige tjenester dekker et bredt spekter av ytelser vi trenger og bruker hver dag. Det kan blant annet være tjenester innenfor oppvekst, helse og omsorg, sosiale tjenester, forvaltning og samferdsel.

“Innsikt for endring» er vår visjon for arbeidet. Det er bare når kunnskapen anvendes at den har nytte.

Gjennom å stille de rette spørsmålene til de rette menneskene ønsker vi å bidra til at våre samarbeidspartnere og oppdragsgivere får ny kunnskap som kan gi grunnlag for endring. KUN tar oppdrag i tillegg til å utarbeide egne prosjekt på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

For fylldigere beskrivelser og rapport fra prosjektene se www.kun.no.

KUN har en bred prosjektportefølje. Dette er et resultat av vårt langsiktige utviklingsarbeid og er med på å gi kunnskap om kjønn, likestilling og likestillingsintegrering. Prosjektene gjennomføres i stor grad i samarbeid med andre organisasjoner.

«Plass til meg»? – film og veileder

(2018–2019)

Barnehagen kan bidra til å vise frem mangfold for barn og ha en sentral rolle i å skape en forståelse av at vi alle er ulike og unike. Hvordan er dette ivaretatt i barnehagen?

KUN har i samarbeid med FRI – Foreningen for kjønns – og seksualitetsmangfold utviklet film og veileder som handler om barn og normer, særlig normer for kjønn.

Prosjektet er finansiert av Stiftelsen Dam.

Kontakt Linn Cecilie Rotvold Bylund og
Mari Helenedatter Aarbakke

«Doavis» om seksualitet og grensesetting (2018–2019)

Doavisa er utviklet for å spre kunnskap og skape refleksjon om temaer knyttet til bl.a. grensesetting, seksualitet og kjønnsidentitet på ungdomsskoler.

DOAVIS ER EN VEGGAVESOM HANDELER OM KROPP, TILTREKKNING, SEX OG GRENSESETTING, ALTSÅ SPENNENDE OG VIKTIGE TEMÅR SOM MANGE KAN SYNES DET ER LITT KLEINT Å SMÅKE OM. DENNE UTGAVEN AV DOAVIS HANDELER OM KROPP OG KJØNN. GOD LESING!

Hva er normalt?

Når det gjelder kroppene våre, er det en ting å si: vi mennesker er utrolig forskjellige. Og det er helt normalt at noen er høye og andre er lave, at vi har forskjellige hårfarger og kroppsfarger, er lett å se, når vi ser på menneskene rundt oss. Når det gjelder kjønnsorganene, er jo de som oftest godt skjult under klærne, og det ikke like lett å vite hvor forskjellige vi faktisk er. Mange skriver inn til oss med spørsmål om størrelse på penis og kjønnslepper, og mange er redd for at de ikke er normale. Men visste du at vi er like forskjellige underlivet som i ansiktet?

Det finnes egne penisstørrelser og vaginaer med bilder av ulike kjønnsorganer. Det finnes også bildefamlinger på nett.

På cns.channellbarassinglinnes.com/gallerier finner du bilder av ulike vulver, penisser og bryst.

Noen av oss blir født med kropp som ikke enkelt lar seg kategorisere som enten kvinnelig eller mannlig, og kan ha en ikke-typisk sammensetning av hormoner, indre og ytre kjønnsorganer. Det kalles interseksuelle.

En transperson er noen som ikke identifiserer seg med det kjønnet de fikk tildelt ved fødselen. Noen transpersoner er kvinner eller menn, og noen kategoriserer ikke sin egen kjønnsidentitet.

SPØRSMÅL OG SVAR

KAN KJØNNLEPPENE... BLI FOR STORE?

Alle jenter ser forskjellige ut, også når det gjelder kjønnslepper. Både størrelse, farge og form er forskjellig fra jente til jente. Det er både normalt å ha store kjønnslepper og små kjønnslepper, og at det ene er stor og den andre liten. Alle er normale, uansett og så, så lenge det fungerer. Når du ikke plager eller smelter trykkes til kjønnsleppene dine, så er de ikke for store.

HVA ER NORMAL PENISSTØRRELSE?

En gjennomsnittlig penis er 15-15 cm lang når den er helt utevokst. Er du 18 år og synes at penis er liten, slapp helt av. Den vil vokse i puberteten. størrelsen er faktisk ikke så viktig, og det er viktigst å vite: kjønnslepper er forskjellige, og de skal forskjellige ting.

AVTOLISKE VEDER

KUNNGJØRING

Jombrohanna er død. Store norske leksikon vedtok i 2017 at det heter **STJEKKEKJØRING**.

- Stjekkekjøring er en gammel slottsskikk som finnes i alle land i skandinaviens områder.
- Alle har forskjellige skjelestrukturer.
- Stjekkekjøring kan bli veldig ondt om kjønnsorganene, fordi man trykker på det som er inne i kroppen. Mange prøver å undvære det og bare bli blod- røde. Dette er ikke riktig. Man skal ikke bli så ondt etter samleie, kan dette for eksempel skyldes rifting i skjeden. Hvis du har ondt, kan du prøve å bruke kondom.

FUN FACTS

MEST FØLSOM

Den eneste funksjonen til klitoris er seksuell nytelse. Klitoris er svært følsom, og har ca 8000 nerveender. Det er omtrent dobbelt så mange som finnes i penishodet!

FLEKSIBLE FISKER

Mange dyr skifter kjønn i løpet av livet. Klovnefisker er født hann, men kan forandre seg til hunn om de lederhinnen dør.

DET DU LURER PÅ

157 SPØRSMÅL OG SVAR

Lurer du på mer? I boka 'Det du lurte på' finner du 157 spørsmål fra ungdom om kropp og seksualitet, med svar fra voksne som jobber med å gi seksualitetsundervisning i ungdomsskolen. Bildene i boken er doavis. Jenny Jordahl har tegnet, og fra denne boka. Kanstje de har de boka på skolebiblioteket?

DOAVIS ER EN VEGGAVESOM HANDELER OM KROPP, TILTREKKNING, SEX OG GRENSESETTING, ALTSÅ SPENNENDE TEMÅR SOM MANGE KAN SYNES DET ER LITT KLEINT Å SMÅKE OM. DENNE UTGAVEN AV DOAVIS HANDELER OM GRENSESETTING. GOD LESING!

DE TRE S-ENE ER GODE HUSKEREGLER FOR SEX: GOD SEX ER ALLTID SIKKER, SUNN & SAMTYKKENDE

JA BETYR JA

Sikker: Når du bruker sikker prevensjon, og sørger for beskyttelse mot seksuelt overførbare infeksjoner.

Sunn: Når du selv har definert sunne grenser for hva du vil være med på, og holder deg innenfor disse grensene – og samtidig respekterer andres grenser.

Samtykkende: Samtykkende vil si at alle parter er likeverdige, og er med frivillig. Har du lyst, si fra om det! Samtykke er ikke gyldig dersom du som har sex med hverandre ikke er likeverdige.

Dette gjelder for eksempel om noen som er yngre enn den seksuelle lovgivning (16 år) har sex med noen som er eldre, eller når en eller begge er påvirket av rusmidler og derfor ikke er helt klar over hva de er med på. Det er ikke nødvendigvis at den andre sier ja for at du skal få bekræftelse på at dette er noe hen vil, ofte kan den eller de du vil ha sex med bruke kroppspråk for å vise hva de ønsker. Det er spesielt viktig å få et samtykke om det ikke er helt tydelig hva motparten ønsker.

Er du i tvil? Dropp sexet!

ER ALKOHOL EN STOR FAKTOR TIL OVERFALL OG VOLDTEKT?

Ja. Forskning viser at det er alkohol involvert i rundt halparten av de seksuelle overgrepene og voldtektene som skjer blant ungdom. Ofte er bagge fulla. Hvis du opplever overgrep eller vold, eller hvis du vet om noen som blir utsatt for dette, kan det være fint å snakke med noen om det. Prøv å ta det opp med en venn, foreldrene dine, helsestener eller noen andre du stoler på. Søker du opp BRUKSSENTER på ungdom, finner du informasjon om overgrep og voldtekt, og lenker til hjelpe tjenester som kan hjelpe deg om du opplever noe som ikke er greit. Helsestener.

Å si nei

Å si nei er en viktig del av å si nei. Det er viktig å være tydelig. For noen kan det være litt vanskelig å si nei, og å holde på sitt når noen prøver å overtale deg til noe du ikke vil. Her er noen tips:

HVORDAN SI NEI

Noen ganger blir signaler misforstått. Og noen ganger blir de signalene misforstått. Det kalles overgrep eller voldtekt. Om du ikke ønsker å fortsette, kan du bryte av når som helst. Vær tydelig på hva du vil og ikke vil. Om du ikke når frem med ordene du sier: Kommuniser tydelig nei med kroppen, for eksempel ved å kile på deg og gå bort fra den du har lyst. Det er ikke bare når det gjelder sex at det er viktig å være tydelig. For noen kan det være litt vanskelig å si nei, og å holde på sitt når noen prøver å overtale deg til noe du ikke vil. Her er noen tips:

VELG RETT TID OG STED

Tenk ut hvor og når det kan passe for deg å ta denne samtalen. Diskuter deg for hva du vil si på forhånd. Dette hjelper deg med å føle deg trygg i situasjonen.

SI NEI

Ikke anklag den andre eller legg skyld på den andre. Bare si hva du selv ønsker og synes. Lytt til og anerkenn hva den andre sier.

– Ja, jeg hører hva du sier, men jeg kommer ikke til å...

Forvent at den du snakker med forstår hva du sier.

KROPPSPRÅK: SI NEI I RUGEN

Hold hodet høyt og hold øyekontakt. Føl deg sterk, ha tro på deg selv!

HVS DEN ANDRE DRUR DEG OM DEG. VIL DU GODS HVA DU SIEN OG NIKKE PRØVE Å PRESSE DEG.

I ekstrene situasjoner hvor du ikke blir hørt eller hvis det blir truende stemning, kan det være lurt å gå din vei.

Doavisa er en informasjonsplakat som henges opp på innsiden av dører og finnes i 8 ulike utgaver og hver utgave har et eget tema. Prosjektet er finansiert av Stiftelsen Dam og gjennomføres

i samarbeid med Steinkjer unge Kvinners Sanitetsforening og Norske Kvinners Sanitetsforening.

Kontakt Linn Cecilie Rotvold Bylund

Skeiv kunnskapsturne

(2019)

KUN, i samarbeid med Mental Helse Ungdom, Kompetansesenter for livsmestring og folkehelse, og Rosa kompetanse, har høsten 2019 gjennomført en skeiv kunnskapsturne, med formidling av skeiv kunnskap i Kristiansand, Ålesund, Bodø, Trondheim, Steinkjer, Horten, Hamar, Kirkenes, Tromsø, Bergen.

Målet har vært å øke kompetanse om seksuell helse, identitet og psykisk helse blant helsepersonell i kommunens førstelinjetjeneste slik at de kan tilby enda bedre tjenester i møte med skeive ungdommer, og å øke kompetansen om hvordan helsepersonell kan legge til rette for reell medvirkning for brukerne av helsetjenestene.

Det har også vært en målsetning om å styrke deltakernes nettverk med fagmiljø og kolleger i nærkommunene. Gjennom turneen har vi etablert samarbeid med kommuner og andre interessenter, og nådd ut til over 400 personer deltakere fra kommunehelsetjenesten og andre relevante aktører med kompetanseheving på det skeive feltet. Prosjektet er finansiert av Helsedirektoratet.

Kontakt Fredrik Langeland og Linn Bylund

Bedring av levekår for mennesker med nedsatt funksjonsevne, gjennom brukermedvirkning og implementering av FNs konvensjon for rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i kommunene.
(2019 -2020)

Veileder og seminarer om CRPD til kommunale råd.

KUN samarbeider med Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) for utvikle en veileder om CRPD for kommunale råd for nedsatt funksjonsevne og arrangerer regionale seminar i Trøndelag for å sette konvensjonen på dagsordenen.

CRPD er FNs konvensjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Konvensjonen skal bidra til å motvirke diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne og representerer på mange måter en holdningsendring.

Vi har gjennomført seminarer med fire utvalgte kommunale råd i Trøndelag hvor rådene har kommet med innspill til veilederen.

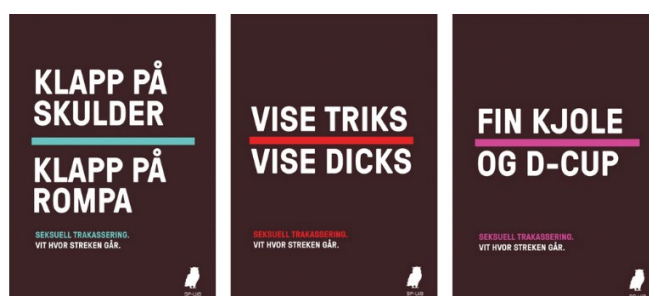
Veilederen har som mål å styrke de kommunale rådenes mulighet til å bidra til implementering av CRPD i kommunen gjennom; økt kunnskap om konvensjonen, konkrete verktøy for å kartlegge egen kommune, drive pådriverarbeid og sikre medvirkning fra den gruppen rådene skal representere. Veilederen lanseres i mars 2020. Prosjektet er finansiert av Bufdir.

Kontakt Linn Bylund

HMX-Kurs mot seksuell trakassering (2019)

HMX er et kurs som hjelper arbeidsplassen med å forebygge seksuell trakassering ved å:

- gjennomgå lovverk
- gjennomgå roller og normer
- identifisere risikosituasjoner
- identifisere risikogrupper
- bli enige om klare grenser
- gjennomgå varslingslinjer
- skape et tryggere arbeidsmiljø

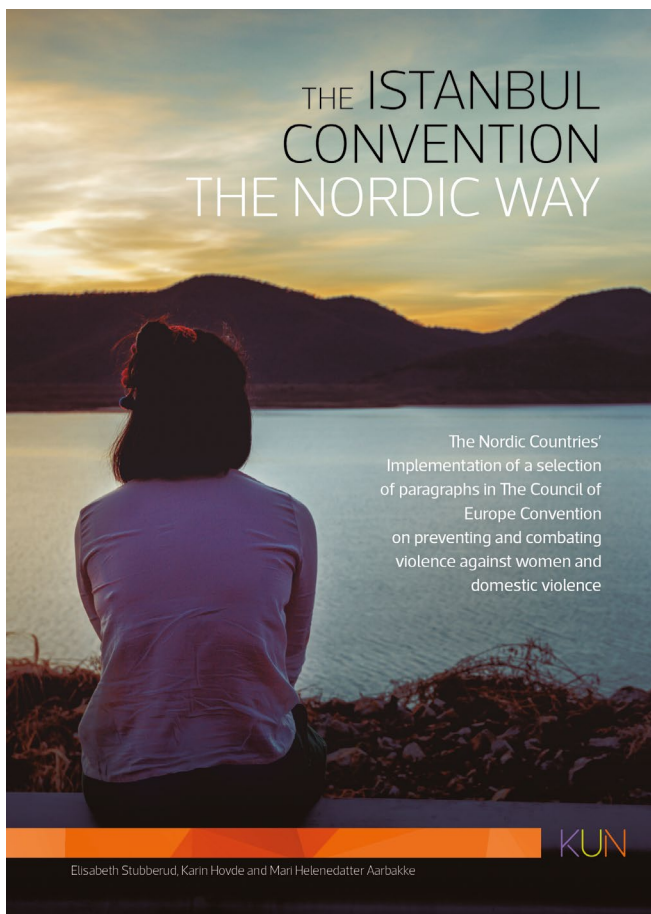
Kurset er utviklet i samarbeid med de tre andre likestillingssentrene og LDO.

I 2019 gjennomførte likestillings-senteret KUN 5 HMX – kurs for private og offentlige virksomheter med til sammen 200 deltakere.

Istanbulkonferanse

(2019)

Europarådets konvensjon mot vold mot kvinner var klar i Istanbul i mai 2011. Under Norges formannskap i Nordisk Ministerråd gjennomførte likestillingssenteret KUN et prosjekt for å få kunnskap om hvordan de nordiske landene jobber med dette.

Utarbeidelse av kartleggingen og kunnskapsgrunnlaget ble gjennomført i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet.

Formålet er å bruke erfaringene fra de ulike nordiske landene til å styrke arbeidet mot vold mot kvinner, kjønnsbasert vold og vold i nære relasjoner.

Kunnskapsgrunnlaget og analysen fokuserer spesielt på hvordan de Nordiske landene jobber med forebygging av vold, på hvordan landene koordinerer arbeidet, på forskning og datainnsamling. I 2019 arrangerte vi konferansen i samarbeid med NOVA og NKVTS.

Kontakt Lindis Sloan, Mari Helenedatter Aarbakke og Tanya Skjønhaug

Temamøter om vold mot eldre

(2019)

Regjeringens opptrappingsplan mot vold og overgrep har som ett av sine overordnede mål å prioritere og styrke det forebyggende arbeidet.

Målgruppen for dette er befolkningen generelt, men også personer som lever under en kjent økt risiko for å bli utsatt for vold.

Eldre kan være mer utsatt for vold og overgrep fordi høy alder ofte medfører redusert evne til å hevde sine rettigheter og forsvare seg selv.

KUN har sammen med Pensjonistforbundet Trøndelag arrangert åtte temamøter om vold mot eldre sammen med lokale pensjonistlag foreninger. Tilsammen har mellom 250 og 300 eldre fra 19 ulike pensjonistlag i Trøndelag deltatt på disse møtene.

Deltakerne har fått økt fenomenforståelse av vold, kunnskap om hvor det er hjelp å få og hvordan de kan forebygge, avdekke og stoppe den. Vi har også bidratt til å mobilisere eldre, og eldres organisasjoner til brukermedvirkning og å iverksette egne tiltak som kan bidra til å forebygge vold og overgrep. Temamøtene er finansiert av Bufdir.

Kontakt Karin Hovde

Trygg på festival (2019)

I prosjektet «Trygg på festival» har vi samlet innspill og erfaring fra festival-deltakere, arrangører og artister og utviklet en veileder for hvordan arrangører kan forebygge og stoppe seksuell trakassering og overgrep på festivaler og store arrangement.

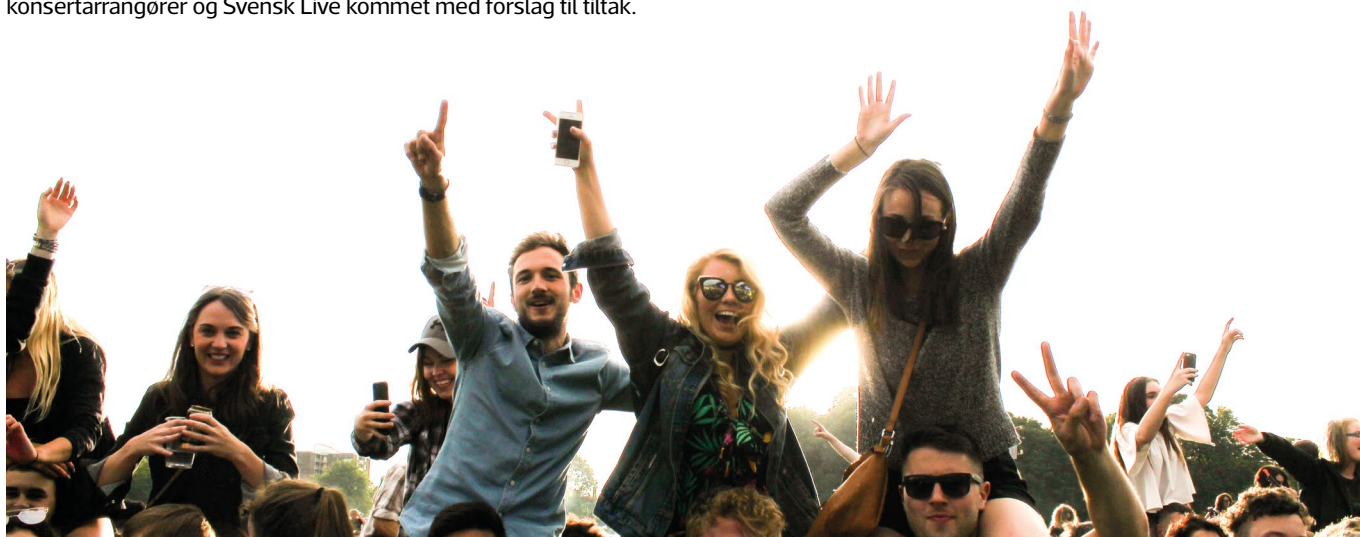
Prosjektet ble finansiert av Kompetansesenteret for kriminalitetsforebygging og er et samarbeid med Verdal IL, Steinkjerfestivalen, Steinkjermartnan, Vømmølfestivalen, kommunal koordinator for samordning av lokale forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet (SLT koordinator) i Verdal og Steinkjer og Balansekunst – for kjønnsbalanse i kultursektoren.

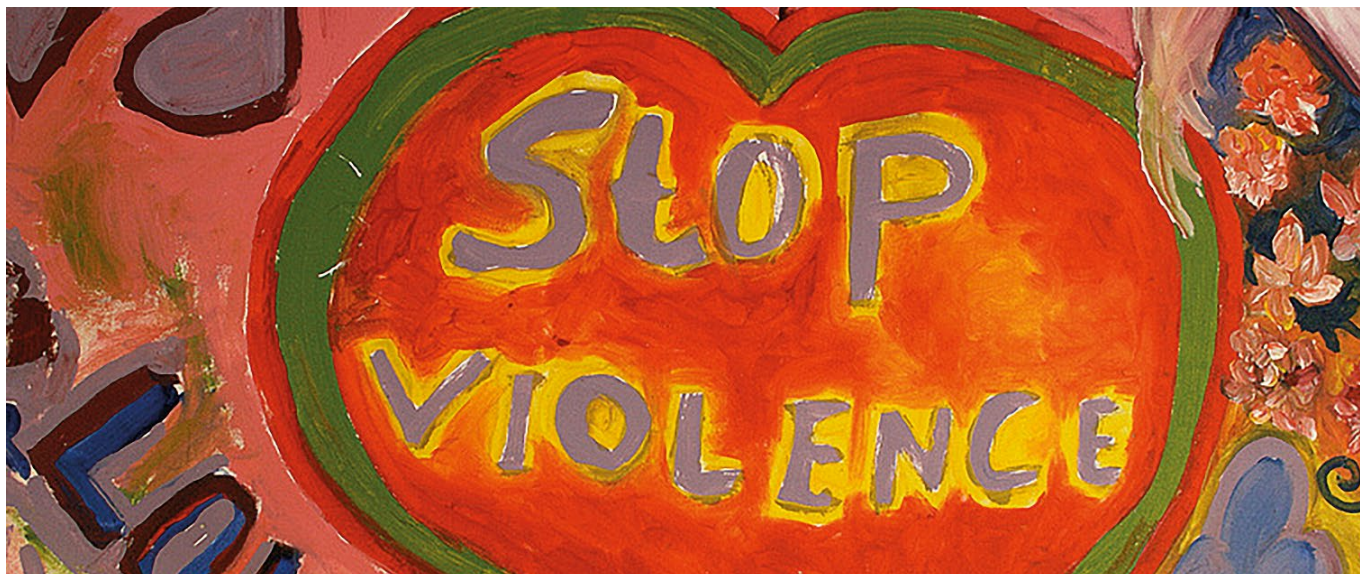
I tillegg har lokalt politi, SMISO, KoRus Midt, Norske konsertarrangører og Svensk Live kommet med forslag til tiltak.

Dette er første trinn i et arbeid med å gjøre landets store festivaler og arrangementer tryggere for alle.

Prosjektet er finansiert av Kompetansesenter for Kriminalitetsforebygging.

Kontakt Karin Hovde

Fagdager om vold i nære relasjoner (2019)

Gjennom årene er det utviklet et omfattende system for å forebygge vold, ta vare på offer og gi straff og behandling til overgripere. Vi vet også mye om hvem som er sårbare grupper, samt hva som trengs for å gi god behandling og stoppe vold.

Utfordringen er koordinering og videreutvikling av tjenestene.

Ett viktig tiltak er å etablere arenaer hvor kunnskapen når ut til de som trenger den. Gjennom å arrangere fagdager i distriktskommuner i samarbeid med Nord-Trøndelag krisesenter og krisesenteret i Orkdal og omegn, har KUN bidratt til å heve kompetansen om temaet i distriktskommuner i Trøndelag, i kommuner som ligger geografisk langt unna kompetansemiljøene, med begrensede muligheter til å sende større grupper ansatte på kompetansehevingstiltak.

På disse dagene mobiliserer vi bredt i vertskommunen og inviterer i tillegg deltakere fra nabokommuner, noe som bidrar til at vi når bredt ut og skaper tverrfaglige møteplasser.

Det er i 2019 gjennomført 3 fagdager om forebygging av vold i nære relasjoner og 4 kveldsmøter om forebygging av vold mot barn.

Møter og fagdager er gjennomført i Kvam i Steinkjer, Høylandet, Ørland og Frøya kommune. Totalt på kveldsmøter og dagsseminar har vi hatt 196 deltakere. På kveldsmøtene har det vært 114 deltakere, og til sammen 82 deltaker på de tre fagdagene.

Deltakerne var ansatte i skole, barnehage, helsestasjon, eldreboliger, flyktningkonsulenter, politi, barnevern, SLT-koordinatorer, oppvekstsenter, barne- og ungdomsarbeidere, tannlege og politi, og representerer dermed den bredden vi ønsket å nå.

Målet med fagdagene har vært å bidra til at utsatte for og utøvere av vold i nære relasjoner i større grad får nødvendig hjelp. Det har vi gjort gjennom å øke kunnskap og kompetanse om forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner i førstelinjetjenesten, og å legge til rette for tverrfaglige diskusjoner for å inspirere til mer systematisk arbeid mot vold, og mer jevnlig oppdatering av ulike profesjonsgrupper.

Et langsiktig mål er å etablere rutiner for årlige interkommunale fagdager for å oppdatere førstelinjetjenesten på tema vold.

Fagdagene er finansiert av Kompetansesenter for Kriminalitetsforebygging.

Kontakt Karin Hovde og Marte Taylor Bye

Fra innvandrere til innbygger (2016–2020)

Mange distriktskommuner er avhengig av innvandring for å opprettholde folketallet og dekke kommunens behov for arbeidskraft.

Det gjelder å bidra til at de som flytter til kommunen trives og får mulighet til å bruke ressursene sine dit de kommer.

En god integrering krever mange ulike aktører og tverrfaglig samarbeid. Kommunale tjenester, næringsliv og frivillighet i små distriktskommuner i Trøndelag har over en periode på fire år samarbeidet om å utvikle og kvalitetssikre systemer for å ta imot og inkludere innvandrere på en god måte.

I Snåsa, Hitra, Lierne og Namdalseid kommuner har KUN i samarbeid med Røde Kors avd Nord-Trøndelag prøvd ut en metodikk for tverrfaglige inkluderingsteam og gjennomført kartlegging i samarbeid med innvandrere, næringsliv, kommunale tjenester og frivilligheten. Dette har resultert i tiltak som har blitt gjennomført i den enkelte deltakerkommunen i prosjektperioden. Flere av deltakerkommunene ønsker å videreføre metoden med tverrfaglige inkluderingsteam. Resultatene fra prosjektet er sammenfattet i prosjektrapporten og i en veileder som ferdigstilles i februar 2020. Prosjektet er finansiert av Sparebankstiftelsen SMN.

Kontakt Marte Taylor Bye og Linn Cecilie Rotvoll Bylund

Hvem vil du være? Grensene mellom positiv og negativ sosial kontroll (2019)

«Hvem vil du være? Grensene mellom positiv og negativ sosial kontroll» er et verktøy som består av tre filmer og en veileder til bruk av filmene.

Utgangspunktet for filmene er en teaterforestilling basert på erfaringene til unge utsatt for negativ sosial kontroll.

Veilederen inneholder refleksjonsøvelser og gir informasjon om rettigheter og muligheter. Prosjektet er gjennomført i samarbeid med Frihetsteateret og RVTS Sør.

Vår erfaring med å jobbe med sosial kontroll er at mange mangler gode verktøy og kompetanse for å snakke om negativ sosial kontroll.

Derfor velger mange å ikke snakke om det og ikke gjør noe med det. Resultatet er å motarbeide negativ sosial kontroll ved å invitere til dialog, skape refleksjon og gi informasjon om rettigheter og muligheter.

Verktøyet trykker den enkelte i hva en kan gjøre dersom en selv er utsatt, eller møter noen som er utsatt for negativ sosial kontroll.

Prosjektet er finansiert av IMDi.

Kontakt Minela Košuta

God helse – ikke sosial kontroll (2019–2021)

Gjennom offentlig oppmerksomhet, politisk satsing og forskning har det blitt satt fokus på sosial kontroll i ulike minoritetsfellesskap de siste årene. Fokuset har vært primært på unge kvinners erfaring.

Gjennom dette forskningsprosjektet ønsker vi å få mer kompetanse i hva slags sosial kontroll unge menn med innvandrerbakgrunn opplever, i hvilke relasjoner dette skjer og hvordan kontrollen påvirker deres psykiske helse.

Vi ønsker også å få mer kompetanse om tematikken sett fra hjelpeapparatets side.

Målgruppa i prosjektet er unge menn mellom 18 – 26 år med innvandrerbakgrunn som selv har opplevd / opplever sterk kontroll.

KUN gjennomfører studiet i samarbeid med av Mental Helse Ungdom, og tilegner seg kompetanse på feltet gjennom litteratursøk, intervju av informanter i målgruppa og fokusgruppeintervju med personer som jobber med målgruppa.

Prosjektet vil resultere i en rapport og en veileder for å skape dialog og spre kunnskap gjennom kompetanseheving hos foreldre, skole og religiøse miljø.

Prosjektet er finansiert av Stiftelsen Dam.

Kontakt Minela Košuta, Fredrik Langeland og Nezihat Bakar

Sosial omsorg i hjemmetjenesten i Steigen kommune (2019)

KUN er leid inn som prosjektleder-ressurs for Steigen kommune.

Prosjektet er en videreføring av «Ageing at home» og fokuserer på sosial omsorg som et satsingsområde for hjemmetjenesten.

Hvordan kan man legge til rette for å sikre eldre en aktiv og meningsfylt hverdag? Steigen kommune har en prosjektleder som arbeider med et tverrfaglig team som også involverer frivilligheten. Prosjektet følgeforskes av Nordlandsforskning.

Kontakt Lindis Sloan

Mannsdagen (2019)

I samarbeid med Batteriet Nord-Norge og med deltakelse bl.a. fra Reform ressurscenter for menn søkte KUN midler fra Bufdir til arrangement i Stormen bibliotek i Bodø på den internasjonale mannsdagen 19. november.

Et variert program spente fra menns fysiske og psykiske helse til sorg og samtale, planlegging av pensjonstid og rugby som arena for sosial inkludering.

Fredrik Langeland fra KUN holdt en innledning om Mannegruppa Ottar og konstruksjonen av maskulin identitet.

Arrangementet ble også strømmet direkte på Facebook.

Kontakt Lindis Sloan og Fredrik Langeland

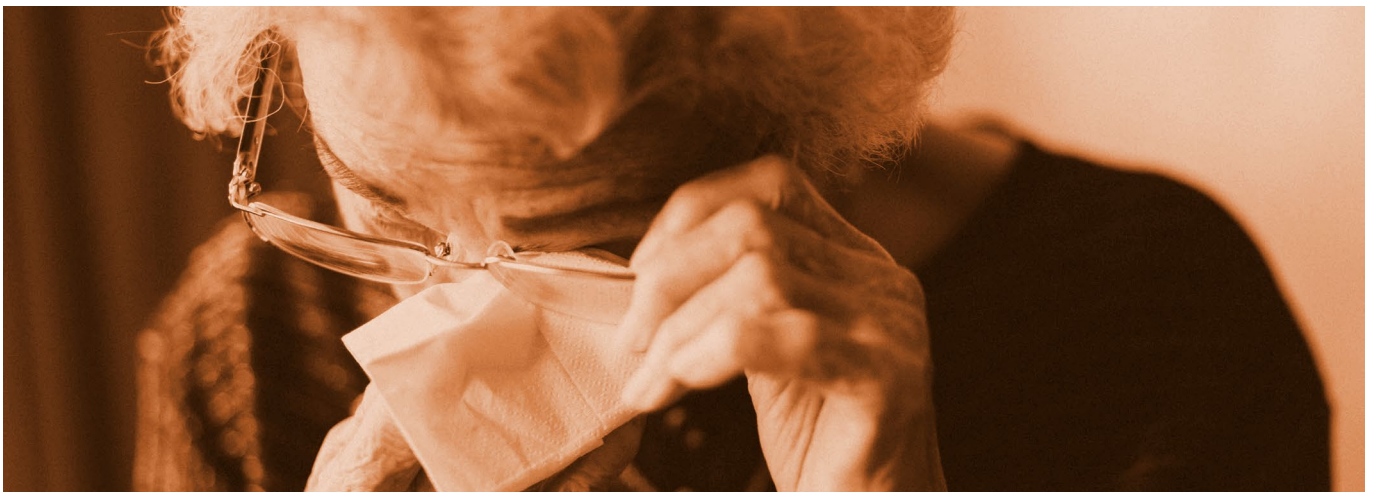
2.2

INTERNASJONALT ARBEID

ENVOLVI

(2019 -2021)

Sammen med organisasjonen Novo dia på Azorene, Portugal, har KUN et prosjekt om vold mot eldre. Målet med prosjektet er å øke kunnskap og bevissthet og å finne tiltak for å forebygge og stoppe denne formen for vold.

I 2019 har det vært oppstartmøte og KUN har gjort en dokumentstudie og laget en kunnskapsoversikt.

Prosjektet er finansiert av EØS-midler.

Kontakt Karin Hovde og Tanya Skjønhaug

Social and legal actions to combat honorrelated abuse (2019 -2020)

Vold i nære relasjoner er et globalt problem, og æresrelatert vold er en form for vold i nære relasjoner. HRA prosjektet er et samarbeid mellom likestillingssenteret KUN, Center for Sustainable Communities Development og Women Lawyers Associations i Bulgaria.

Gjennom prosjektet skal et ekseperteam i Bulgaria og et ekspertteam i Norge (KUN) belyse lovverket, juridiske prosesser og straffesaker om æresrelatert vold som sammenfattes i en rapport. I tillegg skal det gjennomføres kvalitative intervjuer med mennesker som har opplevd æresrelatert vold både i Norge og Bulgaria.

Norges praksis og erfaring med arbeid med vold i nære relasjoner, særlig æresrelatert vold, vil være et bidrag til Bulgarias vurdering av endring av bulgarsk lovverk og til sosiale tiltak for å bekjempe æresrelatert vold. Prosjektet er finansiert av EØS-midler.

Kontakt [Nezihat Bakar](#), [Minela Košuta](#) og [Marte Taylor Bye](#)

Fair Play

(2019)

Fair Play in schools er et samarbeidsprosjekt mellom KUN (Norge), Genderove informacni centrum NORA (Tsjekkia) og Eesti Naiste Ümarlaua Sihtasutus (Estland) og hovedsakelig finansiert via Erasmus+ for perioden 2019-2022.

Målet for prosjektet er å tilby personale i skole og barnehager kompetanseheving på hvordan man kan arbeide med likestilling, med basis i erfaringene prosjektpartnerne har fra sin praksis.

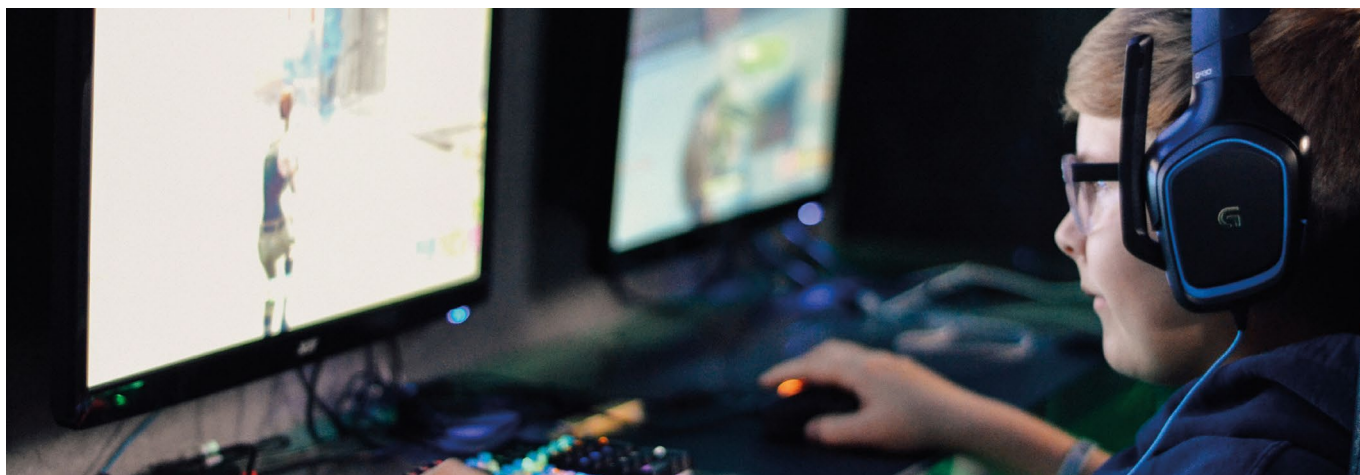
Prosjektet hadde oppstart i Brno i Tsjekkia i oktober 2019 og har fem planlagte prosjektmøter i løpet av arbeidsperioden fram til februar 2022. Partnerne skal levere 3 kompetansehevingsopplegg for barnehagelærere og skoler inkludert 10 webinar, og lærere fra hvert av deltakerlandene skal følge prosjektarbeidet.

Kontakt [Lindis Sloan](#), [Linn Bylund](#) og [Mari Aarbakke](#)

FOU – OPPDRAGSFORSKNING

Likestillingsutfordringer i barn og unges skjermbruk

– En kunnskapsoppsummering, analyse og vurdering av kunnskapsbehov om barn og unges skjermbruk i et likestillings- og kjønnsperspektiv (2019)

Rapporten omhandler likestillingsutfordringer i barn og unges skjermbruk. Den består av en kunnskapsoppsummering av nordisk forskning om barn og unge og skjermbruk i et kjønnsperspektiv, en analyse av kjønnede betydninger og likestillingsutfordringer i denne forskningen, og en vurdering av kunnskapsbehov på feltet.

Rapporten bekrefter bildet som mediebruksundersøkelser avtegner, nemlig at det finnes betydelige kjønnsforskjeller mellom jenter og gutter i en nordisk kontekst når det gjelder barn og unges skjermbruk, både når det gjelder representasjoner og bruksmåter.

Stereotypier og kjønnsnormer som barn og unge møter formidler at gutter og jenter, menn og kvinner, er grunnleggende forskjellige.

Samtidig er det også lite av kjønns- og seksualitetsmangfold. Når det gjelder gutter, menn og maskulinitet, synes handlingsrommet å være noe begrenset.

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra #UngiDag-utvalget og Barne- og likestillingsdepartementet (BLD). Prosjektet er et samarbeid mellom ulike institusjoner: likestillingssenteret KUN, Institutt for pedagogikk og livslang læring (IPL), og Universitetsbiblioteket, NTNU.

Prosjektledere og hovedforfattere av rapporten er Fredrik Langeland (KUN) og Linn Cathrin Lorgen (IPL, NTNU), mens Magnus Rom Jensen og Solvor Solhaug (Universitetsbiblioteket, NTNU) er medforfattere.

Skeive livsløp

(2018-2019)

En landsdekkende kvalitativ studie av levekår og sammensatte identiteter blant lhbtis-personer.

Prosjektet gjennomført på oppdrag fra Bufdir. «Skeive livsløp»-prosjektet er et samarbeid mellom flere institusjoner, og forskningsgruppen har bestått av Norman Anderssen (UiB), Helga Eggebø (Nordlandsforskning) og Elisabeth Stubberud (KUN og NTNU). Prosjektet gjennomført på oppdrag fra Bufdir.

[Kontakt Elisabeth Stubberud](#)

Kommunenes krisesentertilbud - en kunnskapsoversikt (2019)

På oppdrag fra Bufdir og i samarbeid med Nordlandsforskning har vi utarbeidet en kunnskapsoversikt om kommunenes krisesentertilbud sett i forhold til krisesenterloven og de krav denne stiller.

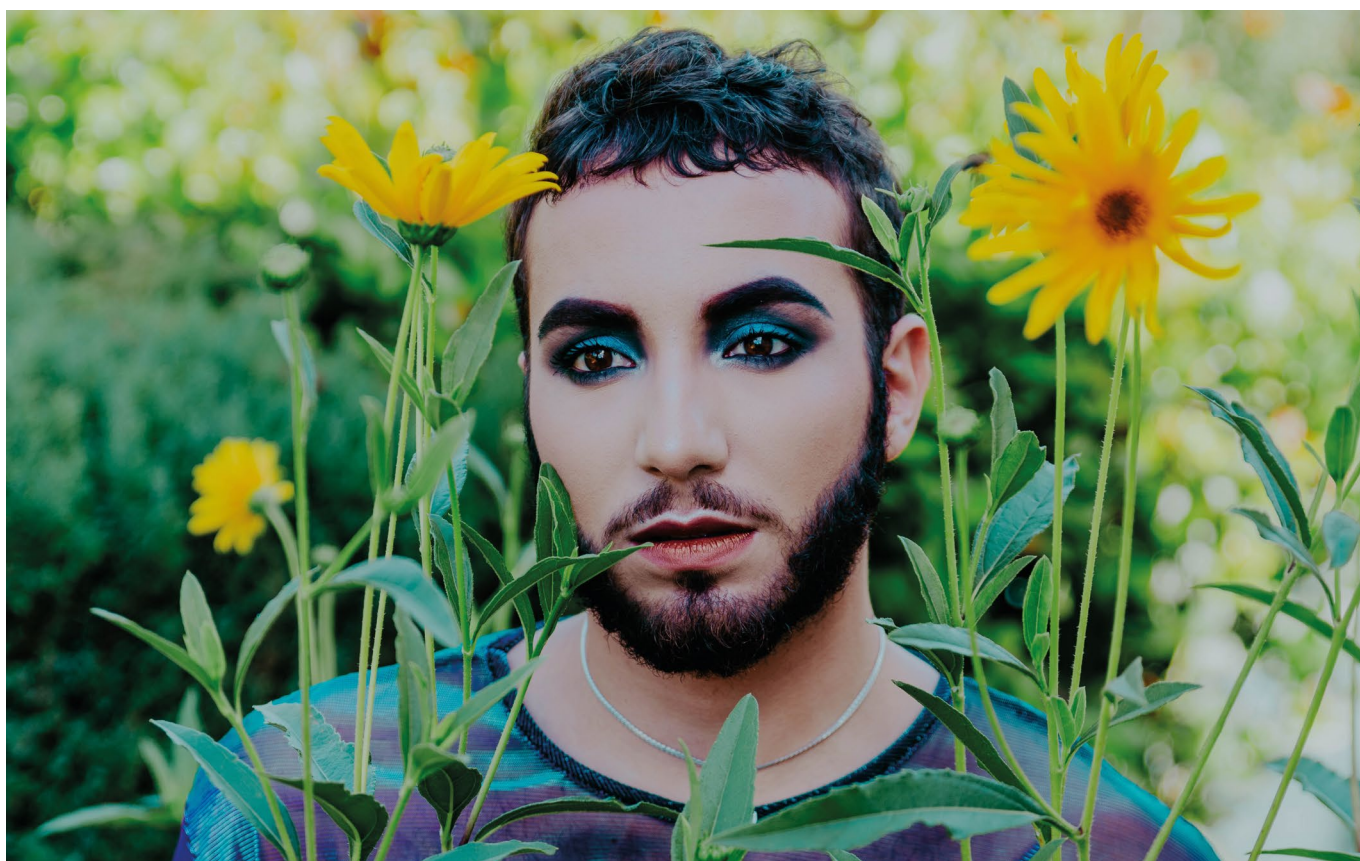

Rapporten bygger på dokumentstudier og en spørre-skjemaundersøkelse som gikk til alle landets krisesentre sommeren 2019. Oversikten viste at krisesentertilbudet er i utvikling i tråd med lovens intensjon, samtidig som det stadig er utfordringer på å sikre et likeverdig tilbud til særlig sårbare grupper og i et distriktsperspektiv.

Kontakt Lindis Sloan, Minela Košuta og Nezihat Bakar

Delstudie om personer med variasjoner i kroppslig kjønnsutvikling (2019 -2020)

Dette prosjektet handler om å forstå dagens norske landskap av identitetspolitikk, erfaringer og nettverksbygging på tvers av ulike grupper med variasjon i kroppslig kjønnsutvikling.

Hvordan ser det norske identitetspolitiske landskapet ut for personer med variasjoner i kroppslig kjønnsutvikling, og hvilke levekårsutfordringer fremstår som sentrale med et identitetspolitisk blikk?

Rekrutteringen til dette prosjektet er bred og åpen mulig med sikte på å belyse problemstillingen. Data og analyser består av intervjuer, og resultatene fra gruppearbeid samt grundige referat fra plenumsdiskusjoner.

Analysene er kvalitative, fortrinnsvis med en åpen tematisk tilnærming. Datagrunnlaget blir analysert gjennom nyere samfunnsfaglige teoretiske linser om kjønn og seksualitet.

Det skal skrives en egen publikasjon fra denne studien, som vil inngå i den pågående landsdekkende levekårsundersøkelsen på lhbtqi-feltet. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Nordlandsforskning.

Kontakt [Fredrik Langeland](#)

ORGANISASJONEN

Vårt fagmiljø har tverrfaglig teoretisk kunnskap, lang praktisk erfaring og bidrar i likestillingsarbeidet med et bredt samfunnsperspektiv.

Vi legger vi vekt på å fungere som ett fagmiljø, selv om vi er lokalisert i Steigen og Steinkjer. Vi arbeider på tvers av lokalisering, har felles møte på Skype hver mandag og har fire fagsamlinger i året der hele personalet møtes.

Våre rådgivere har mastergrad - eller doktorgradkompetanse.

3.1

ANSATTE

KUN har i 2019 produsert 10,1 årsverk fordelt på 12 ansatte. Av disse er 3 årsverk knyttet til vårt avdelingskontor i Steinkjer.

ADMINISTRASJON	STILLING	EPOST
Mari Wattum	Daglig leder	mari.wattum@kun.no
Eva Isaksen	Lønn – og regnskap	eva.isaksen@kun.no
Kåre Pickhard	Vedlikehold	kp@kun.no
Henning Overholdt Pedersen	Lærling	henning.pedersen@kun.no
FAGLIG MEDARBEIDERE	STILLING	EPOST
Lindis Herstad Sloan	Seniorrådgiver	lindis.sloan@kun.no
Marte Taylor Bye	Seniorrådgiver i permisjon til august	mtb@kun.no
Karin Hovde	Seniorrådgiver og nestleder	karin.hovde@kun.no
Mari Helenedatter Aarbakke	Seniorrådgiver i foreldrepermisjon	mari.aarbakke@kun.no
Linn Cecilie Rotvold Bylund	Seniorrådgiver	linn.bylund@kun.no
Elisabeth Stubberud	Seniorrådgiver i permisjon	elisabeth.stubberud@kun.no
Marianne Gulli	Rådgiver i permisjon	marianne.gulli@kun.no
Tanya Skjonhaug	Rådgiver	tanya.skjonhaug@kun.no
Minela Kosuta	Rådgiver	minela.kosuta@kun.no
Fredrik Langeland	Seniorrådgiver	fredrik.langeland@kun.no
Nezihat Bakar	Rådgiver	nezihatbakar@kun.no

3.2

STYRET

Styrets medlemmer rekrutteres med vekt på regional fordeling, kjønn og fra relevante fagområder i privat og offentlig virksomhet.

I 2019 er det avholdt 6 møter og behandlet 34 saker. Utover saker knyttet til ordinær drift, så har viktige saker og drøftinger for styret i 2019 vært arbeid med å sikre politisk forankring og økonomisk forutsigbarhet for driften i forhold til grunntilskuddet over statsbudsjettet og rekruttering av fagansatte.

STYREMEDLEMMER	VERV	BOSTED
Hilde Bjørkhaug	Styreleder	Trondheim
Geir-Olav Knappe	Nestleder	Namsos
Christian Lo	Styremedlem	Bodø
Anne-Rita Nicklasson	Styremedlem	Ballangen
Inge Ryan	Styremedlem	Levanger
Mona Handeland	Styremedlem	Alstahaug
Linn Bylund	Ansattes representant	Steinkjer
VARAMEDLEMMER	VERV	BOSTED
Karin Kristensen	Varamedlem	Bodø
Ove Strand	Varamedlem	Steigen
Yan Zhao	Varamedlem	Bodø
Stian Bragtvedt	Varamedlem	Bodø
Astrid Tugwell	Varamedlem	Alta
Kåre Pickhardt	Ansattes vararepresentant	Steigen

ØKONOMI

– INNTEKTER OG ØKONOMISK UTVIKLING

KUN mottar grunntilskudd over statsbudsjettet, Kulturdepartementet Kap. 352 Likestilling og ikke-diskriminering post 73 Likestillingssentrene.

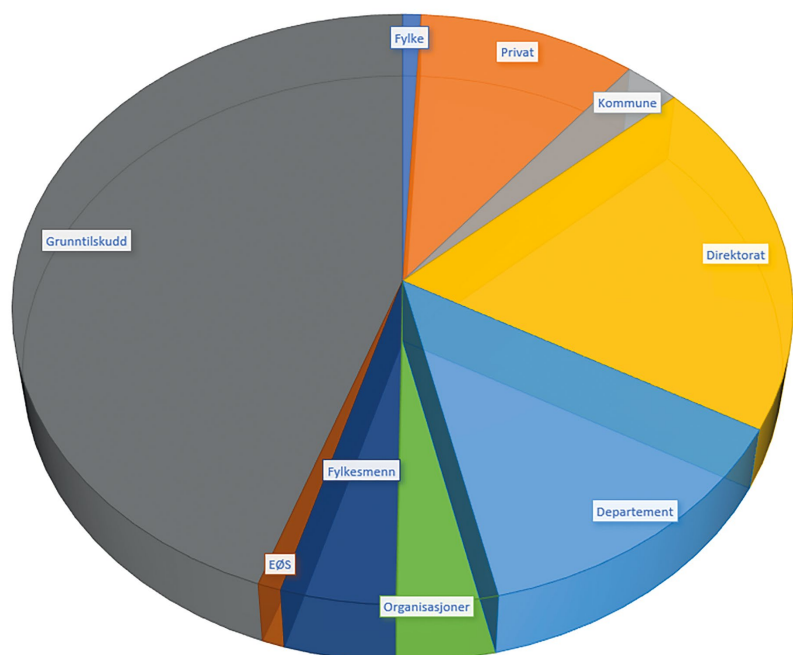
Grunntilskuddet forvaltes av Barne-, ungdoms – og familiedirektoratet. Grunntilskuddet utgjorde 43% av inntektene i 2019. Tilskuddet er blitt brukt til aktivitet i henhold til tilskuddsbrevet og beskrevet i pkt. 1 og 2.1 i årsmeldinga. Grunntilskuddet blir ikke brukt til oppdragsforskning beskrevet i pkt. 2.2.

Ellers har vi finansiering gjennom prosjekter og aktiviteter finansiert av EØS-midler, statlige forvaltningsorgan, fylkeskommuner, kommuner, næringsliv og organisasjoner.

Stiftelsen har god egenkapital og likviditet. Dette er en forutsetning for å kunne påta seg større prosjekter der tilskuddet utbetales etter gjennomført arbeid.

FORDELING INNTEKTER 2019

Figuren gir et bilde av hvordan inntektene fordeler seg i forhold til finansieringskilder.

STYRETS ÅRSBERETNING 2019

Virksomhetens art

Stiftelsen Kvinneuniversitetet Nord (KUN) driver kompetansesenteret KUN med hovedkontor i Steigen kommune og avdelingskontor i Steinkjer kommune. KUN bidrar til utvikling av kompetanse, nettverk, utdanningstilbud og arbeidsmetoder

knyttet til kjønn og likestillingsspørsmål. Hovedaktiviteten er prosjekt- og utviklingsarbeid, utdanning, forskning og informasjons – og pådriverarbeid. KUN arbeider lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av stiftelsens eiendeler, finansielle stilling og resultat.

BELØP I MILL. KR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Omsetning	7,4	10,0	10,7	9,8	11,5	10,5	8,0	8,6	9,2	9,9	11,2
Årsresultat	0,5	0,5	-0,1	-0,05	-0,1	0,27	0,13	-0,48	0,67	0,03	0,58
Likviditet	5,8	6,8	6,3	6,1	5,9	6,7	6,3	6,8	7,5	6,8	7,8
Sum eiendeler	6,7	7,5	7,1	6,9	6,4	7,2	6,8	7,8	9,2	8,4	9,3
Egenkapital	4,7	5,2	5,2	5,1	5,0	5,2	5,4	4,9	5,6	5,6	6,2
Antall årsverk	9,0	10,1	11,8	11,7	12,6	11,4	8,9	9,6	9	9,5	11,1

Fortsatt drift

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2019 er satt opp under denne forutsetning.

Arbeidsmiljøet

Styret vurderer arbeidsmiljøet som godt. KUN er en IA – bedrift, og det er ikke rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen i løpet av året. Sykefraværet har vært på 9,7%, der 8,5% utgjør langtidssykemeldinger.

Ytre miljø

Virksomheten er av en slik art at den medfører beskjeden påvirkning av det ytre miljø.

Likestilling

Virksomheten har i 2019 hatt tre mannlige medarbeidere. 3 av 7 styremedlemmer er menn og 3 av 6 varamedlemmer er menn. Styret har i 2019 rettet et fokus på mangfold i rekrutteringsarbeidet.

Bodø 12. februar 2020

Hilde Bjørkhaug
Styreleder

Geir Olav Knappe
Nestleder

Inge Ryan
Styremedlem

Mona Handeland
Styremedlem

Anne-Rita Nicklasson
Styremedlem

Linn Bylund
Styremedlem

Christian Lo
Styremedlem

Mari Wattum
Daglig leder

REGNSKAP 2019

Resultatregnskap pr. 31.12.2019

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	NOTE	2019	2018
Salgsinntekter		158 688	94 638
Honorarer		293 050	567 800
Prosjekt- og kursinntekter		5 911 121	4 929 032
Offentlige tilskudd		4 860 000	4 227 000
Annen driftsinntekt		30 200	73 430
Sum driftsinntekter		11 253 059	9 891 900
Varekostnader		-	1 015
Lønnskostnader m.m	2	7 487 798	6 737 228
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	67 044	75 344
Annen driftskostnad	2	3 136 334	3 040 065
Sum driftskostnader		10 691 176	9 853 652
Driftsresultat		561 883	38 248
Finansinntekter og finanskostnader:			
Annen renteinntekt		82 075	39 195
Annen finansinntekt		3 701	8 267
Annen rentekostnad		-57 924	-52 283
Annen finanskostnad			
Resultat av finansposter		27 852	-4 821
Ordinært resultat før skattekostnad		589 736	33 425
Skattekostnad på ordinært resultat		3 560	7 096
Ordinært resultat		586 176	26 329
Ekstraordinære inntekter og kostnader:			
Årsresultat		586 176	26 329
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		586 176	26 332
Overført fra annen egenkapital			
Sum overføringer		586 176	26 332

REGNSKAP 2019

DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	NOTE	2019	2018
Salgsinntekter		158 688	94 638
Honorarer		293 050	567 800
Prosjekt- og kursinntekter		5 911 121	4 929 032
Offentlige tilskudd		4 860 000	4 227 000
Annen driftsinntekt		30 200	73 430
Sum driftsinntekter		11 253 059	9 891 900
Varekostnader		-	1 015
Lønnskostnader m.m	2	7 487 798	6 737 228
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	67 044	75 344
Annen driftskostnad	2	3 136 334	3 040 065
Sum driftskostnader		10 691 176	9 853 652
Driftsresultat		561 883	38 248
Finansinntekter og finanskostnader:			
Annen renteinntekt		82 075	39 195
Annen finansinntekt		3 701	8 267
Annen rentekostnad		-57 924	-52 283
Annen finanskostnad			
Resultat av finansposter		27 852	-4 821
Ordinært resultat før skattekostnad		589 736	33 425
Skattekostnad på ordinært resultat		3 560	7 096
Ordinært resultat		586 176	26 329
Ekstraordinære inntekter og kostnader:			
Årsresultat		586 176	26 329
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		586 176	26 332
Overført fra annen egenkapital			
Sum overføringer		586 176	26 332

Balanse pr. 31.12.2019

EIENDELER	NOTE	2019	2018
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4	1 101 931	1 116 666
Maskiner og anlegg	4	282 687	288 987
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	50 370	96 379
Sum varige driftsmidler		1 434 988	1 502 032
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		69 995	69 995
Sum finansielle anleggsmidler		69 995	69 995
Sum anleggsmidler		1 504 983	1 572 027
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		228 818	270 750
Andre fordringer		1 193 699	988 662
Sum fordringer	3	1 422 517	1 259 412
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5	6 441 301	5 592 187
Sum omløpsmidler		7 863 818	6 851 599
Sum eiendeler		9 368 801	8 423 626

REGNSKAP 2019

Balanse pr. 31.12.2019

EGENKAPITAL OG GJELD	NOTE	2019	2018	2017
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
Grunnkapital		194 500	194 500	194 500
Sum innskutt egenkapital		194 500	194 500	194 500
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		6 013 954	5 427 778	5 401 446
Sum opptjent egenkapital		6 013 954	5 427 778	5 401 446
Sum egenkapital		6 208 454	5 622 278	5 595 946
Gjeld				
Annen langsiktig gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	1 268 750	1 343 750	1 418 750
Sum annen langsiktig gjeld		1 268 750	1 343 750	1 418 750
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		249 450	216 851	146 521
Betalbar skatt		5 328	7 096	7 096
Skyldig offentlige avgifter		568 863	430 647	608 807
Annen kortsiktig gjeld		1 067 955	803 004	1 415 162
Sum kortsiktig gjeld		1 891 596	1 457 598	2 177 586
Sum gjeld	3	3 160 346	2 801 348	3 596 336
Sum egenkapital og gjeld		9 368 800	8 423 626	9 192 282

Bodø 14. februar 2020

Hilde Bjørkhaug
Styreleder

Geir Olav Knappe
Nestleder

Inge Ryan
Styremedlem

Mona Handeland
Styremedlem

Anne-Rita Nicklasson
Styremedlem

Linn Bylund
Styremedlem

Christian Lo
Styremedlem

Mari Wattum
Daglig leder

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2019

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandards for små

foretak og basert på forutsetningen om fortsatt drift.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas

i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres. Tilskudd vedrører prosjekter og bruttoføres. Stiftelsen har i sum mottatt kr. 600 000,- fra IMDi.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives

Omløpsmidler vurderes til laveste anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant postene som omhandles nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt

økonomisk levetid. I 2012 ble avskrivningsplanen for fast eiendom endret. Levetiden ble endret fra 20 år til 50 år regnet fra 1999.

Andre anleggsaksjer og andeler

Anleggsaksjer vurderes til anskaffelseskost. Ved verdifall som ikke er av forbigående art, nedskrives det til virkelig verdi. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene

inntektsføres som annen finansinntekt. Anleggsaksjer består av aksjer i Nord – Salten Kraft AS.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på

grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Pensjonsordningen er en innskuddsbasert pensjonsforsikring med unntak av 1 stykk ansatt med rett til fortsatt ytelsesbasert pensjonsforsikring. Pensjonspremien inklusive

administrasjonskostnader anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Dette gjelder ikke meglerprovisjon som er klassifisert som driftskostnad.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2019

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter formueskatt til staten og utgjør 0,15 % av formuesgrunnlaget. Stiftelsen har et fremførbart underskudd som mest sannsynlig aldri vil bli

nyttiggjort mot et skattepliktig overskudd i fremtiden. Utsatt skattefordel er derfor ikke oppført i balansen.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m

LØNSSKOSTNADER.	2019	2018
Lønninger	6 300 998	5 689 909
Arbeidsgiveravgift	541 584	523 988
Andre ytelser	645 216	523 330
Sum	7 487 798	6 737 228

Stiftelsen har i 2019 sysselsatt 10,1 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Stiftelsens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Stiftelsens kostnader til slik

ordning utgjør kr. 512 686 i 2019 og inngår i posten «andre ytelser» i tabellen ovenfor.

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER	DAGLIG LEDER	STYRE
Lønn	761 557	109 950
Pensjonskostnader	87 108	
Annen godtgjørelse	4 392	
Sum	853 057	109 950

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2019 utgjør kr. 77 734 inkl mva. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr. 5 000 inkl mva

for teknisk bistand årsregnskap og skattemelding og kr. 27 838 for attestasjoner.

Note 3 Fordringer og gjeld

Stiftelsens fordringer og forpliktelser har alle forfall innen ett år etter årsskiftet med unntak av lån til kredittinstitusjon. Lånet ble tatt opp i 2016 og utgjør pr. årsslutt: kr. 1 268 750
Herav forfaller til betaling mer enn 5 år etter regnskapets slutt: kr. 893 750

Både eiendommen og driftstilbehøret er i sin helhet beheftet med pant. Sum pantebeløp på eiendommen er 3,2 mill og sum pantebeløp i driftstilbehøret er på 2,2 mill. Bokførte verdier fremgår av note 4.

Note 4 Anleggsmidler

	BYGNINGER OG TOMTER	MASKINER OG ANLEGG	DRIFTSLØSØRE, INVENTAR OL.	SUM
Anskaffelseskost 1.1.2019	5 117 515	1 173 696	2 651 150	8 942 362
=Anskaffelseskost 31.12.2019	5 117 515	1 173 696	2 651 150	8 942 362
Akkumulerte avskrivninger	4 015 585	891 009	2 521 126	7 427 720
+ Akkumulerte nedskrivninger			79 655	79 655
=Av – og nedskrivninger	4 015 585	891 009	2 600 781	7 507 375
= Bokført verdi 31.12.2019	1 101 930	282 687	50 370	1 434 987
Årets ordinære avskrivninger	14 735	6 300	46 009	67 044
Økonomisk levetid	50 år	10 år	4-10 år	

Note 5 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskontoen (bundne midler) er på kr. 502 890.

75 77 90 50
post@kun.no
www.kun.no

KUN
Nordfoldveien 101
8286 Nordfold

likestillingssenteret

KUN

innsikt for endring